

ÎNCHEIERE

5 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul:
Judecătorii:

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului Ministerului Justiției,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea
în termen rezonabil a cauzei contravenționale și încasarea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins
apelul declarat de Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea din 12 decembrie 2017 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La 17 august 2017, Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea
în termen rezonabil a cauzei contravenționale și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 27 iulie 2016 a depus contestație la Judecătoria
Rîșcani, mun. Chișinău, în temeiul art. 448 Cod contravențional împotriva procesului
verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constator întocmit în privința
sa.

A indicat că, peste 9 luni de la data înregistrării contestației, prin hotărârea din 7
aprilie 2017 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 4 mai
2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a anulat procesul-verbal ca fiind ilegal și s-a constatat
lipsa faptului contravenției în acțiunile lui Gheorghe Străisteanu.

A menționat că, examinarea cauzei contravenționale a durat 9 luni și 9 zile cu
încălcarea termenului de 30 de zile prevăzut de Codul contravențional.

A considerat că, prin acțiunile ilegale ale judecătorilor s-a încălcat dreptul său la
judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale cu încălcarea prevederilor Legii
nr. 87 din 21 aprilie 2011.

Solicită Gheorghe Străisteanu admiterea acțiunii, constatarea faptului încălcării
dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale din 27 iulie 2016 și
încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul
său a prejudiciului moral în sumă de 3 200 de lei.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost admisă parțial; s-a constatat încălcarea dreptului lui Gheorghe Străisteanu la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale din 27 iulie 2016; s-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu a prejudiciului moral în sumă de 500 de lei. În rest pretenția privind încasarea prejudiciului moral s-a respins.

Prin decizia din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea din 12 decembrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

La 2 iulie 2018, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată deoarece s-a interpretat eronat normele de drept material ce reglementează aprecierea prejudiciului material și moral.

A indicat că, Gheorghe Străisteanu cât și alți participanți la procesul contravențional au avut un comportament intolerabil și o atitudine abuzivă în exercitarea drepturilor procedurale ce a avut scop tergiversarea cauzei.

Solicită Ministerul Justiției admiterea recursului, casarea deciziei din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 25 iulie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Însă, intimatul Gheorghe Străisteanu nu a depus referință prin care să-și expună opinia asupra motivelor invocate în recursul declarat de Ministerul Justiției.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de Ministerul Justiției, în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei se constată că, decizia din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 7 iunie 2018 (f.d.106). Însă, la materialele cauzei lipsesc careva date privind recepționarea acesteia. Cererea de recurs a fost depusă la data de 2 iulie 2018 (f.d.108).

Astfel, recursul declarat de Ministerul Justiției, este în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de Ministerul Justiției, în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dezacordul Ministerului Justiției cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ministerul Justiției, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu